

16th International Congress of Equine Facilitated Programs 2018, Dublin Ireland

Matkaraportti 25.6-29.6.2018

Maija Lipponen, projektipäällikkö

Luonto voimaksi Kainuussa –hanke, Luke

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

16th International Congress of Equine Facilitated Programs 2018, Dublin Ireland

Hevosavusteisen toiminnan ja terapian 16. kansainvälinen konferenssi järjestettiin kesäkuussa 2018 Dublinissa Irlannissa. Luennot ja posteriesitykset pidettiin kongressikeskus Royal Society Dublinissa, jonka yhteydessä oli myös ratsastuskenttiä. Demoluennot järjestettiin niillä. Lisäksi ohjelmassa käytännön työpajoja sekä näytös ratsastusterapiakeskus Festina Lentessä. Konferenssin järjesti kansainvälinen Horses in education and therapy –järjestö HETI, jonka puheenjohtajana toimii suomalainen ratsastusterapeutti Sanna Mattila-Rautiainen. Käytännön järjestelyistä vastasi paikalliset yhdistyksen jäsenet sekä mm. Festina Lenten henkilökunta. Ratsastuskeskuksen hevoset ja koirat olivat demoissa ja näytöksissä mukana. Osallistujia konferenssissa oli noin 350 ja he tulivat noin 70 eri maasta. Suomi oli runsain joukoin edustettuna: yhteensä meitä oli noin 35 ratsastusterapeuttia, sosiaalipedagogisen hevostoiminnan ohjaajaa ja tutkijaa.

26.6.2018

Konferenssi alkoi näytöksellä, jossa yleisyydellä esiteltiin irlantilaisia hevosrotuja miniponeista suuriin ja raskaisiin ratsu- ja työhevosiin.

Ensimmäisenä päivänä aikaa oli varattu esityksen jälkeen tutustumiselle ja jutustelulle. Monen kanssa ehtikin vaihtaa ajatuksia ja kuulla muun muassa siitä, miten muualla maailmassa hevosavusteista toimintaa ja terapiaa toteutetaan, miten se on otettu vastaan, millaisia haasteita on kohdattu, millaisia vaikutuksia havaittu.

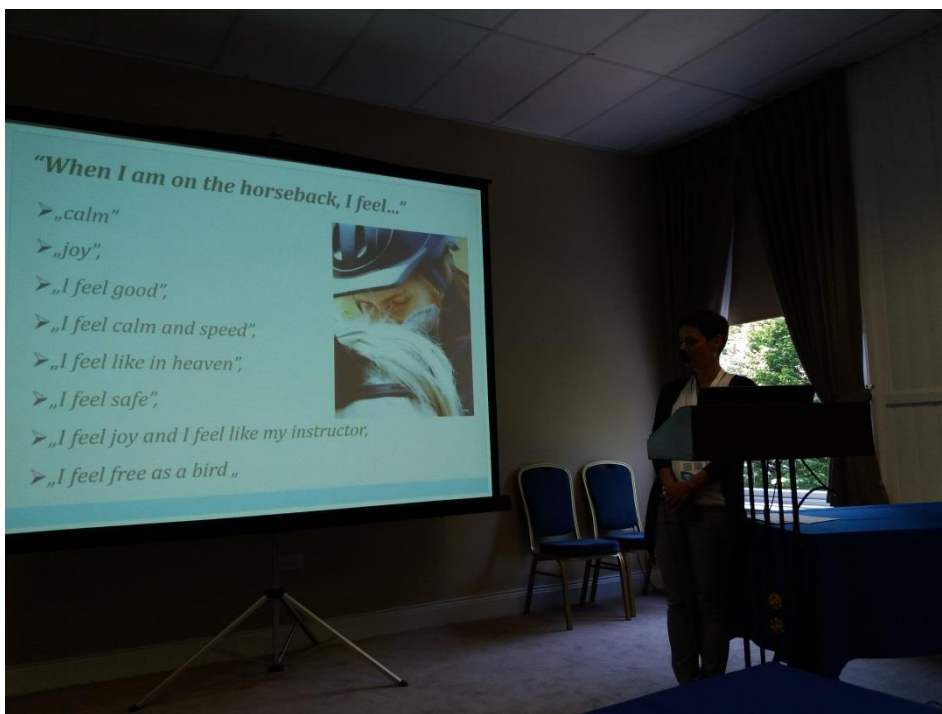
27.6.2018

Tiistain ohjelma alkoi aikaisin aamulla posterinäyttelyllä, jossa minulla oli esillä posterini otsikolla Impact of a Nature and Equine Assisted Mindfulness (NEAM) program on stress control skills on working aged adults. Posterissa esittelin työikäisten aikuisten stressinhallintaan liittyviä tuloksia, kun he osallistuivat luonto- ja eläinavusteiseen ryhmätoimintaan Luontohyvinvointikeskus Tyynelässä. Toiminnassa tehtiin mindfulness-harjoituksia ja ryhmäkeskusteluja luonnossa ja hevosten kanssa. Osallistujien tietoisien läsnäolon taitoja mitattiin ennen ja jälkeen luonto- ja eläinavusteisen kurssin MAAS (mindful awareness attention scale) –lomakkeella, jonka pisteet laskettiin yhteen. Tulos parani osallistujilla keskimäärin 24% seitsemän viikon aikana. Lisäksi osallistujilta kerättiin muuta laadullista ja määrällistä palautetta, joissa havaittiin edistystä osallistujien stressinhallintataidoissa, itsetunnossa ja arjen voimavaroissa. Posterini herätti kiinnostusta useissa, jotka kaipaivat toiminnallisuuden sijaan läsnäolon ja rauhoittumisen harjoituksia asiakkailleen. Posterit olivat esillä koko konferenssin ajan ja niitä esiteltiin kahvi- ja lounastauoilla. [LINKKI POSTERIIN?](http://heti2018.org/posters/) Posteriesitysten tiivistelmät ovat luettavissa: <http://heti2018.org/posters/>

Konferenssin ensimmäinen keynote speaker William Micklem puhui itsensä johtamisesta ja oppimisesta. Hyvän mielenterveyden pilarit Micklemin mukaan ovat uteliaisuus, aktiivisuus ja reiluus: Enquiring+Demanding +Generous=Empowerment. Hauska ja positiivinen esitys, joka johdatti päivän muihin luentoisiin.

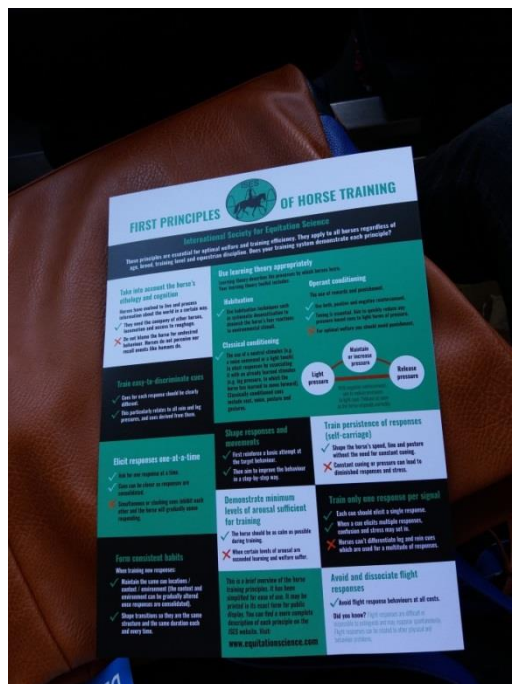
Puolalainen Joanna Dzwonkowska kertoi hippoterapiasta, jossa on ihan samanlaiset elementit ja vaikutukset kuin suomalaisessa sosiaalipedagogisessa hevostoiminnassa. Suomalaisen sosiaalipedagogisen hevostoiminnan juuret ovatkin hippoterapiassa, josta on vuonna 2003 lähdetty liikkeelle

toimintamuotoa kehittämään.

Eläinten käyttäytymistieteen tutkija Orla Dohertyn demotyöpajassa käsiteltiin oppimisteorian soveltamista hevosen kouluttamiseen käytännössä: klassinen ehdollistuminen, tottuminen ja

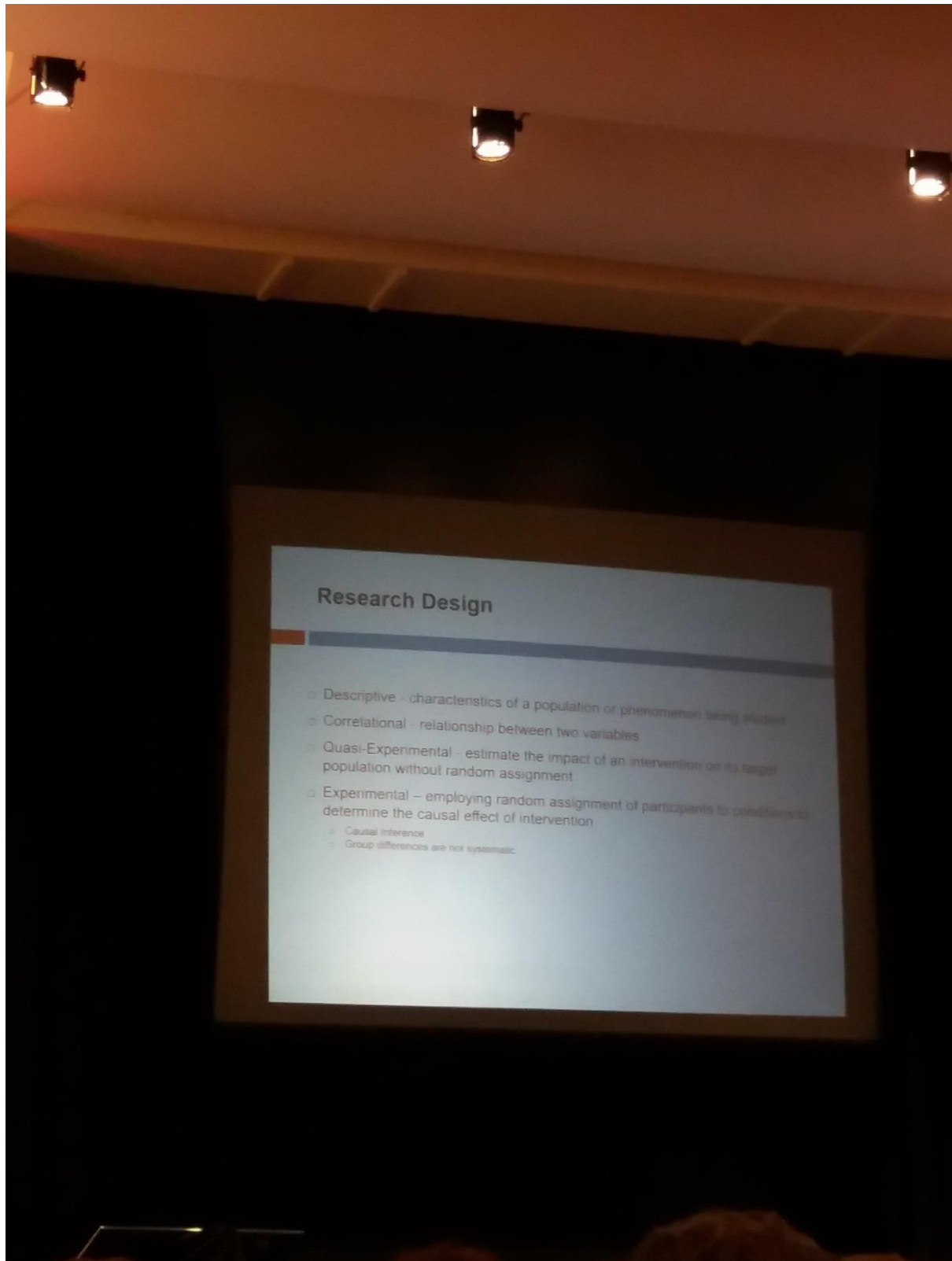
operantti ehdollistuminen. Demossa hevoselle ja sen käsittelijälle opetettiin hevosen reagoitua mahdollisimman pieneen ja kevyeen elekieleen. Näin hevonen varmasti ymmärtää, mitä siltä odotetaan ja kun käytetään aina samaa, opetettua merkkiä, ei voimaa tai painetta tarvitse käyttää esimerkiksi hevosen siirtämiseen. Toiminnan turvallisuuden ja ohjaajan ergonomian kannalta on myös äärimmäisen tärkeää, että hevonen on rento ja toimii pienillä ohjausmerkeillä sekä ennustettavasti. Nämä ovat tärkeitä asioita, kun eläimiä käytetään apuna terveys- ja hyvinvointipalveluissa.

Lounassessiona osallistuin pyöreään pöydän keskusteluun hevosavusteisen toiminnan koulutusta ja termistöä koskien. Keskusteluun oli ilmoittautunut huimat 70 osallistujaa eri puolilta maailmaa! Tavoitteena oli jäsentää, millaista/minkätasoista koulutusta on olemassa ja tarvitaan, millaisin termein toiminnasta puhutaan ja kuinka tätä kaikkea voisi yhdenmukaistaa tai kuinka eri maissa toteutettava toiminta olisi "vertailukelpoista" tutkimuksen näkökulmasta.

Ryhmä jaettiin pienempiin porukoihin, joista yhden sihteerinä toimin. Aiheenamme oli hevostoiminnan koulutus. Ryhmästä kaksi edusti ratsastusterapiaa, seitsemän hevosavusteista muuta toimintaa ja neljä toteutti molempia. Edustus ryhmässä oli kymmenestä hevosavusteisesta ohjelmasta/siihen vaadittavasta koulutuksesta; näistä kuusi toteutettiin yliopistotasoisena tai yliopistoyhteistyössä. Ryhmä totesi, että tarvittaisiin terminologian selkiyttämistä ja sertifiointia ohjaajille, tunnettavuutta EAT:lle ja EAA:lle. Tämän kaiken tekemään tarvittaisiin kansainvälinen sateenvarjo -organisaatio tai verkosto. Todettiin, että HETI on jo olemassa. Osassa maista ohjaajat/terapeutit lisensoidaan ja esimerkiksi toiminnalle ei saa vakuutusta ilman tätä sertifiointia. löytyi yhteisymmärrys siitä, miten lähdetään työstämään, eli maittain käymään läpi toiminnan sisältöä ja terminologiaa pyrkimyksenä jonkinlainen yhteneväisyys.

Päivän toinen keynote speaker, tutkija Patricia Pendry Washingtonin yliopistosta piti todella hyvän luennon hevosavusteisen toiminnan tutkimuksesta ja mitä siihen tarvitaan. Hänen tutkimuksensa vuodelta 2014 sisälsi lasten käytöksen seuraamista yhdistettynä syljen kortisolimittauksiin (Pendry, Smith and Rooster 2014). Pendry vinkkasi myös tutustumaan review-artikkeleihin Hoagwood, Agri, Morrisey and Peth-Peirce (2017), Kendall et al (2015) ja Lentini and Knox (2015).

Suomalaisten esityksiäkin ehdin kuuntelemaan. Rehtori Ritva Mickelsson esitteli väitöstyönsä moniulotteista tutkimusasetelmaa, jossa käytettiin erityisopetuksen oppilaiden hyvinvoinnin lisäämiseen kolmea eri interventiota joita verrattiin keskenään: sosiaalipedagogista hevostoimintaa, ART:tä ja matematiikan opetusta. Tutkimus tuotti monenlaisia löydöksiä ja tulokset ovat valmistumassa.

Hieman samanlaista lähestymistapaa hevosen käyttämiseen lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistäjänä esitteli ratsastusterapeutti Erna Törmälehto, joka puhui hevosen terapeuttisesta roolista nuorten ryhmätoiminnassa.

Illalla oli vielä vierailu Festina Lente hevostoimintakeskukseen, jossa näimme suloisen Lumikki ja seitsemän kääpiötä -esityksen. Esiintyjinä oli keskuksen asiakkaita, ohjaajia sekä hevosia ja koiria.

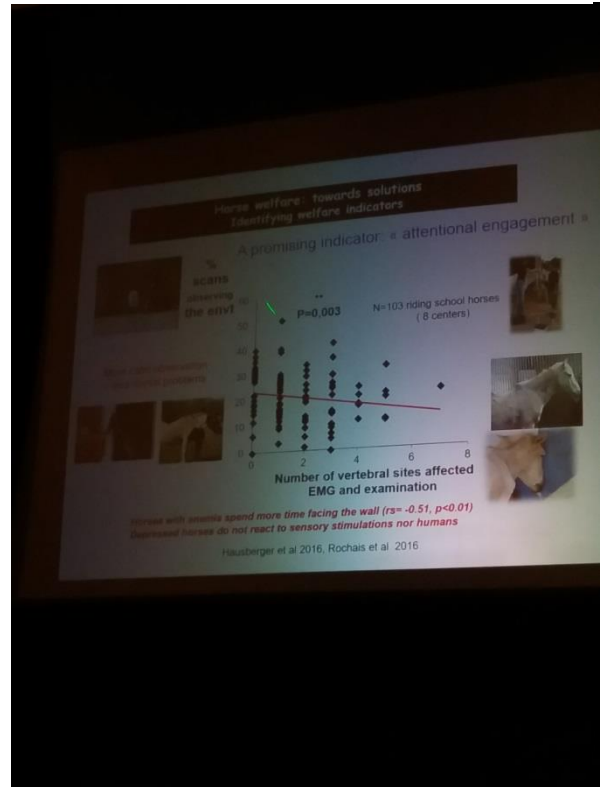

Valtava työ oli tehty: vuosi suunniteltu ja harjoiteltu sekä koulutettu eläimiä positiivisella vahvisteella. Estradilla oli yhtä aikaa kaksi hevosta, kaksi minishettistä ja kymmenkunta koiraa ohjaajineen sekä kuoro ja soittajat. Hienoa heittäytymistä! Alueella on myös upea puutarha asiakaskäyttöön, siellä söimme barbeque-illallisen.

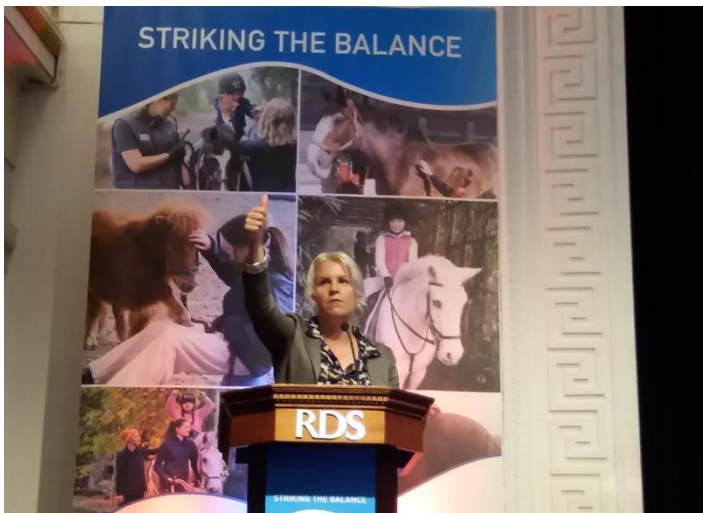

28.6.2018

Päivän ensimmäinen key note speaker, eläinten hyvinvointitutkija Martine Hausberger esitteli tekijöitä, jotka lisäävät terapiahevesten hyvinvointia. Lyhyesti: lisää ulkoilua laumassa, usein ja vähän karkearehun syömistä ja ratsastusta ilman kuolaimia. Palkitsevilla kouluttaminen ja motivoiva työnteko ovat tärkeitä myös. Samoja asioita, joista mikä tahansa hevonen hyötyy hyvinvoinnin näkökulmasta.

Samasta aiheesta jatkoi suomalaissyntyinen Nina Ekholm-Fry, joka on professorina Denverin yliopiston Institute of Human-Animal Connection laitoksella. Nina puhui siitä, kuinka tärkeää hevosten hyvinvointi on kun niitä käytetään terapeutisessa työssä osana terapeutista ympäristöä (therapeutic environment). Hän näytti muun muassa esimerkkejä hevosavusteisten terapiaohjelmien markkinointikuvista, joissa hevosten ilme kertoi ilmiselvästi epämukavuudesta tai jopa kivusta. Lisäksi Nina korosti ohjaajan ja hevosen välistä vuorovaikutusta ja kuinka se heijastuu ohjaajan ja asiakkaan väliseen vuorovaikutukseen.

Nina Ekholm-Fry puhui hevosen hyvinvoinnista ja ihmisen ja hevosen välisestä vuorovaikutuksesta.

Samaa aihepiiriä sivusi myös paneelikeskustelu, jossa Ekholm-Fry kuvasi, millaisia haasteita terapiahevosien työhön liittyy: esimerkkeinä tilanteet, joissa hevosien ja myös asiakkaan sietokyvyn rajat ylittyvät, ohjaaja ei riittävästi tulkitse hevosien kommunikointia asiakkaalle tai tulkitsee sitä väärin, ohjaaja selittää hevosien käytöstä ei-tieteelliseen näyttöön perustuen, ohjaaja syyllistää asiakasta hevosien kautta, ohjaaja ei puutu hevosien kannalta liian haastaviin asiakastilanteisiin, joissa esiintyy liikaa painetta ja/tai pakoreaktion merkkejä, hevosella ratsastetaan ilman riittävä valmistelua sekä hevosien liiallinen häiritseminen koskettamisella etenkin päähän.

Prof. Dorothee Debus piti ajatuksia herättävän puheen tutkimusmenetelmistä ja kyseenalaisti lääketieteessä suositut RCT-koeasetelmat. RCT-asetelma on siitä hyvä, että se puhuu samaa kieltä lääketieteen kanssa, mutta haasteitakin on: kuvaako p-arvo lopulta sitä, mitä toiminnassa todella tapahtuu vai kuvaako se sitä miten tutkittava edustaa populaatiota.

RCT-asetelmaa pohti omassa puheenvuorossaan myös Osloon yliopiston tutkija Francesca Gatti, jonka ryhmä oli kokeillut hevosavusteista terapiaa päihderiippuvaisille joilla oli lisäksi mielenterveys- ja käytöshäiriöitä. Tutkijat olivat tehneet tutkimuksen sekä ilman satunnaistamista sekä toistaneet sen satunnaistaen. Tulokset olivat molemmissa tapauksissa samansuuntaiset (HAT lisäsi sitoutumista terapiaan), mutta satunnaistaminen oli tutkijan

mukaan eettisesti hankala kysymys koska he, jotka olisivat erityisesti toivoneet hevosavusteista, eivät siihen päässeet ja toisinpäin. Myös täsmälleen samanlaisen intervention toistaminen jokaiselle tutkittavalle on mahdotonta. Tutkimusmenetelmistä käytiin paljon keskustelua luentojen loppuun ja se kertookin siitä, ettei ole helppoa tehdä koeasetelmia, jotka ovat riittävän yleistettävissä sekä riittävästi kuvaavat mitä interventiossa todella tapahtuu. Mielenkiintoisia keskustelua ja työnsarkaa tutkijoille siis riittää vielä!

Suomalainen ratsastusterapeutti Hanna Huttunen esitteli COPM (Canadian Occupational Performance Measure) -tuloksia selkäkipupotilaiden hoidossa.

Suomalainen Jemina Pietilä kertoi havaintoja sosiaalipedagogisten elementtien esiintymisestä hevostoiminnassa koululuokan kanssa.

Raportin kuvat: Maija Lipponen